

Î N C H E I E R E

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari,

Victor Burduh

examinând cererea de revizuire depusă de Caraman Leustin și Caraman Valentina, prin intermediul avocatului Moraru Daniela,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria mun. Chișinău către Caraman Leustin, Caraman Valentina, Caraman Dumitru, Asociația Agro - Industrială „Victoria”, Șoimu Veaceslav, BC „Victoriabank” SA, cu privire la declararea nulă a ordinului de repartiție, a contractului de investiții și evacuare,

și cererea de chemare în judecată a BC „Victoriabank” SA către Caraman Leustin, Caraman Valentina, Caraman Dumitru cu privire la evacuarea forțată fără acordarea altui spațiu locativ,

și la acțiunea reconvențională a lui Șoimu Veaceslav împotriva Primăriei mun. Chișinău, Asociația Agro - Industrială „Victoria” și Caraman Leustin cu privire la declararea nulă a bonului de repartiție,

împotriva deciziei din 27 februarie 2008 a Curții Supreme de Justiție, prin care au fost menținute decizia din 21 iunie 2007 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 17 iulie 2006 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

Primăria mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată către Caraman Leustin, Caraman Valentina, Caraman Dumitru, Asociația Agro – Industrială „Victoria”, Șoimu Veaceslav, BC „Victoriabank” SA cu privire la declararea nulă a ordinului de repartiție, a contractului de investiții și evacuare.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, prin decizia nr. 10/93 din 15 mai 1998 a Primăriei mun. Chișinău, în conformitate cu p. 29 din Statutul mun. Chișinău, art. 46 din Codul cu privire la locuințe și p. 49 al Regulamentului cu privire la modul

de acordare a încăperilor de locuit, au fost transmise în proprietatea BC „Victoriabank” SA, apartamentele nr. 43, 44 și 45, situate în blocul locativ de pe str. A. XXXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău. Apartamentele în cauză au fost transmise prin actele de transmitere-primire nr.7, 8, 9 din 10 iunie 1998.

Prin decizia nr. 24/72 din 15 octombrie 1998, unul dintre apartamentele nominalizate - nr. 44, cu trei odăi, anterior numerotat cu nr. 45, și aparținând BC „Victoriabank” SA, în baza adresării și documentelor prezentate de Asociația Agro-Industrială „Victoria”, a fost repartizat în mod repetat pârâtului Caraman Leustin și familiei lui, cu eliberarea bonului de repartitie nr. 006230. Prin aceeași decizie, a fost abrogată decizia Preturii sect. Centru, mun. Chișinău nr. 12/23 din 27 noiembrie 1990, prin care familiei Caraman i-a fost repartizat apartamentul nr.21 din str. A. XXXXXXXX, 98, mun. Chișinău.

La 24 ianuarie 2000, Procuratura mun. Chișinău a înaintat la Primăria mun. Chișinău un recurs prin care a cerut anularea deciziei nr. 24/72 din 15 octombrie 1998 ca fiind ilegală și intentarea unui proces judiciar pentru declararea nulității ordinului de repartitie pe numele lui Caraman Leustin. Ca rezultat al examinării recursului nominalizat, Primăria mun. Chișinău, prin decizia nr. 6/10 din 23 martie 2000, a abrogat decizia nr.24/72 din 15 octombrie 1998 în privința repartizării ap. 44 din str. A. XXXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău lui Caraman Leustin și familiei sale.

Astfel consideră că, decizia Preturii sect. Centru, mun. Chisinau nr. 12/23 din 27 noiembrie 1990, cât și ordinul de repartitie pentru ap. 21 din str. A. XXXXXXXX 98, mun. Chișinău familiei Caraman sunt valabile.

Având în vedere faptul că familia Caraman a avut și are dreptul de a se instala în apartamentul nr. 20, ulterior numerotat cu nr. 21, din str. A. XXXXXXXX 98, mun. Chișinău, Asociația Agro - Industrială „Victoria” nu a fost în drept să încheie contracte în privința repartizării acestui apartament altei persoane. Din aceste considerente, contractul de investiții nr. 45, încheiat între Asociația Agro - Industrială „Victoria” și Șoimu Veaceslav la 03 august 2001, urmează a fi declarat nul, cu evacuarea familiei Șoimu.

Reieșind din cele expuse, Primăria mun. Chișinău a solicitat să fie declarat nul ordinul de repartitie nr. 006230 din 02 noiembrie 1998, eliberat lui Caraman Leustin cu soția sa Caraman Valentina și fiul Caraman Dumitru asupra apartamentului nr. 44 cu trei odăi, situat în mun. Chișinău, str. A. XXXXXXXX, 98/1, cu evacuarea lor din această locuință, cu instalarea în apartamentul nr. 20, situat pe str. A. XXXXXXXX 98 mun. Chișinău, declararea nulă a contractului de investiții nr. 45, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la 07 august 2001, încheiat între Asociația Agro-Industrială „Victoria” și Șoimu Veaceslav în privința apartamentului nr. 20 de pe str. A. XXXXXXXX, 98, mun. Chișinău și evacuarea lui Șoimu Veaceslav din ap. 20, situat pe str. A. XXXXXXXX, 98, mun. Chișinău.

BC „Victoriabank” SA a depus cerere de chemare în judecată către Caraman Leustin, Caraman Valentina, Caraman Dumitru cu privire la evacuarea forțată din apartamentul 44 din str. A. XXXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău, fără acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea acțiunii, BC „Victoriabank” SA a indicat că, la 15 mai 1998, prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 10/93, au fost transmise băncii apartamentele nr. 43, 44, 45 din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. A. XXXXXXXX, 98/1.

Dreptul de proprietate al băncii asupra acestor apartamente, a fost înregistrat la Organul Cadastral Teritorial Chișinău.

Ulterior, Primăria mun. Chișinău prin decizia nr. 24/70 din 15 octombrie 1998, ilegal a repartizat apartamentul nr. 44, numerotat anterior cu nr. 45, familiei Caraman, cu eliberarea ordinului de repartiție nr.006230.

La recursul Procuraturii mun. Chișinău din 24 ianuarie 2000, prin decizia nr. 6/10 din 23 martie 2000, a fost anulată decizia nr. 24/72 din 15 octombrie 1998 la capitolul repartizării apartamentului nr. 44 din str. A. XXXXXXXX, 98/1, familiei Caraman.

Asociația Agro-Industrială „Victoria” și Caraman Leustin au contestat decizia nominalizată în instanța de contencios administrativ, însă cererile lor au fost respinse prin hotărârea Tribunalului Chișinău din 05 februarie 2003 și hotărârea suplimentară din 26 martie 2003, menținute prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 iulie 2003.

Reieșind din cele expuse, BC „Victoriabank” SA a solicitat evacuarea familiei Caraman din apartamentul nr. 44 din str. A. XXXXXXXX, 98/1, mun. Chisinau, deoarece acest apartament îi aparține cu drept de proprietate.

Totodată, Șoimu Veaceslav a depus acțiune reconvențională împotriva Primăriei mun. Chișinău, Asociația Agro - Industrială „Victoria” și Caraman Leustin cu privire la declararea nulă a bonului de repartiție.

În motivarea acțiunii, reclamantul Șoimu Veaceslav a indicat că, apartamentul 21 din str. A. XXXXXXXX, 98, mun. Chisinau, în prezent numerotat cu nr. 20, prin hotărârea Comitetului Executiv raional Lenin, or. Chișinău nr. 12 din 27 noiembrie 1990, a fost repartizat familiei Caraman, cu eliberarea bonului de repartiție nr. 049223. La acel moment, blocul locativ în care se află apartamentul nominalizat, nu era finisat, el fiind dat în exploatare în anul 2001.

Prin decizia nr. 24/72 a Primăriei mun. Chișinău din 15 octombrie 1998, familiei Caraman i-a fost repartizat apartamentul nr. 44 din str. A. XXXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău și anulată hotărârea Comitetului Executiv raional Lenin (în prezent Pretura sect. Centru, mun. Chișinău) nr. 12/2.3 din 27 noiembrie 1990.

Consideră că a cumpărat apartamentul în conformitate cu contractul de investiții nr.45, încheiat cu Asociația Agro-Industrială „Victoria”, care având informația că familiei Caraman i-a fost repartizat alt apartament, cu anularea hotărârii sus nominalizate, legal i-a vândut apartamentul nr. 20. Consideră ca este cumpărător de bună-credință și dispune de apartamentul nr. 20 din str. A. XXXXXXXX, 98, mun. Chișinău legal.

Reieșind din cele expuse, reclamantul Șoimu Veaceslav a solicitat anularea bonului de repartiție nr.049223 din 27 noiembrie 1990, eliberat familiei Caraman pentru apartamentul nr. 21 din blocul locativ din str. A. XXXXXXXX, 98, mun. Chisinau.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 iulie 2006, cererea de chemare în judecată a BC „Victoriabank” SA și acțiunea reconvențională a lui Șoimu Veaceslav au fost admise integral, iar cererea de chemare în judecată a Primăriei mun. Chișinău a fost admisă parțial. A fost declarat nul ordinul de repartiție nr. 006230 din 02 noiembrie 1998, eliberat în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 24/72 din 15 octombrie 1998, lui Caraman Leustin cu familia, soția Caraman Valentina și fiul Caraman Dumitru, pentru apartamentul 44 din str. XXXXXXXX,

98/1, mun. Chișinău. A fost dispusă evacuarea lui Caraman Leustin cu familia, soția Caraman Valentina și fiul Caraman Dumitru din apartamentul 44 din str. XXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău. A fost declarat nul bonul de rapartiție nr. 049223 din 27 noiembrie 1990, eliberat în baza deciziei Preturii sect. Centru, mun. Chișinău (Comitetul Executiv Raional Lenin a orașului Chișinău) nr. 12/2.3 din 27 noiembrie 1990 lui Caraman Leustin cu familia, pentru apartamentul nr. 21 din str. A. XXXXXXX, 98, mun. Chișinău. A fost respinsă ca neîntemeiată cerința Primăriei mun. Chișinău privind declararea nulă a contactului de investiții nr. 45, înregistrat la Organul Cadastral Teritorial Chisinau la 07 august 2001, încheiat între Asociația Agro - Industrială „Victoria” și Șoimu Veaceslav în privința apartamentului nr. 20 din str. A. XXXXXXX, 98, mun. Chișinău și evacuarea lui Șoimu Veaceslav din acest apartament.

Prin decizia din 21 iunie 2007 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Caraman Leustin a fost respins, fiind menținută hotărârea primei instanțe.

Caraman Leustin și Caraman Valentina au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea privind evacuarea familiei sale din apartamentul nr. 44 din str. A. XXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău fără acordarea altui spațiu locativ.

Prin decizia din 27 februarie 2008 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Caraman Leustin și Caraman Valentina, fiind menținute decizia din 21 iunie 2007 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 17 iulie 2006 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 21 mai 2021, Caraman Leustin și Caraman Valentina, prin intermediul avocatului Moraru Daniela, au depus cerere de revizuire în prezenta cauză, solicitând admiterea cererii de revizuire; casarea deciziei din 27 februarie 2008 a Curții Supreme de Justiție cu reținerea cauzei la Curtea Supremă de Justiție pentru rejudecare în ordine de recurs.

În motivarea cererii de revizuire s-a indicat că, în anul 2008, Caraman Leustin și Caraman Valentina s-au adresat cu o plângere la CtEDO, iar la 16 februarie 2021 Înalta Curte a pronunțat o hotărâre în acest sens, constatând violarea art. 6 din Convenție, dreptul la un proces echitabil, ca urmare a lipsei unei motivări suficiente din partea Curții Supreme de Justiție asupra argumentului invocat de reclamant cu privire la omiterea termenului de prescripție.

Astfel, revizuenții consideră că în urma redeschiderii procedurii, poate fi efectuată retractarea rezultatelor examinării prezentei cauze civile.

Drept temei pentru înaintarea cererii de revizuire, Caraman Leustin și Caraman Valentina au indicat prevederile art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă.

La 28 iunie 2021, Primăria mun. Chișinău, prin intermediul reprezentantului Coica Ivan, a depus referință la cererea de revizuire, solicitând respingerea acesteia.

La 12 august 2021, BC “Victoriabank” SA, prin intermediul reprezentantului Gavriș Mariana, a depus referință la cererea de revizuire, solicitând respingerea acesteia.

În conformitate cu art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărârii sau deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art. 449 lit. h).

Deci, din coroborarea dispozițiilor art. 449 lit. h) și ale art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă rezultă că, cererea de revizuire se depune în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care s-a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale.

Pornind de la aceste cerințe, se constată că, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Caraman versus Republica Moldova, prin care a fost constatată încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, a fost pronunțată la 16 februarie 2021, iar cererea de revizuire a fost depusă la 21 mai 2021. Reieșind din cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, la depunerea cererii de revizuire în temeiul art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, revizuenții au respectat prevederile art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este întemeiată și urmează a fi admisă, cu casarea deciziei instanței de recurs și reținerea cauzei în instanța de recurs pentru rejudecarea recursului din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârilor sau deciziei supuse revizuirii.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Revizuirea este o cale de atac extraordinară pusă de lege la dispoziția persoanelor interesate. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

Totodată, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Din materialele dosarului rezultă că, la 21 mai 2021, Caraman Leustin și Caraman Valentina, prin intermediul avocatului Moraru Daniela, au depus cerere de revizuire în baza art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, făcând trimitere în acest sens la hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 16 februarie 2021 în cauza Caraman versus Republica Moldova (cererea nr. 49937/08), prin care Curtea a constatat încălcarea art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Prin aceste prevederi legiuitorul a instituit un mecanism pentru executarea hotărârilor pronunțate de instanța internațională, al căror caracter obligatoriu a fost recunoscut de către statul Republica Moldova.

Atunci când este investită cu examinarea unei cereri de revizuire, Curtea Supremă de Justiție trebuie să se limiteze la verificarea existenței condițiilor expres prevăzute de lege și să verifice în lumina legislației naționale și a concluziilor Curții Europene a Drepturilor Omului îndeplinirea condițiilor pentru aprobarea redeschiderii procesului.

Din norma citată este evident că, cerința legală – existența unei constatări a Curții Europene a Drepturilor Omului privind încălcarea unei drept sau a unei libertăți fundamentale a omului în cauza, a cărei act judecătoresc se solicită a fi revizuit, constituie drept temei de admitere a cererii de revizuire.

Statuarea Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale a omului nu poate fi negată de instanța competentă să se pronunțe asupra revizuirii. Or, hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru toate statele membre ale Consiliului Europei.

Actele cauzei denotă faptul că, Primăria mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată către Caraman Leustin, Caraman Valentina, Caraman Dumitru, Asociația Agro – Industrială „Victoria”, Șoimu Veaceslav, BC „Victoriabank” SA cu privire la declararea nulă a ordinului de repartiție, a contractului de investiții și evacuare.

BC „Victoriabank” SA a depus cerere de chemare în judecată către Caraman Leustin, Caraman Valentina, Caraman Dumitru cu privire la evacuarea forțată din apartamentul 44 din str. A. XXXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău, fără acordarea altui spațiu locativ.

Totodată, Șoimu Veaceslav a depus acțiune reconvențională împotriva Primăriei mun. Chișinău, Asociația Agro - Industrială „Victoria” și Caraman Leustin cu privire la declararea nulă a bonului de repartiție.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 iulie 2006, cererea de chemare în judecată a BC „Victoriabank” SA și acțiunea reconvențională a lui Șoimu Veaceslav au fost admise integral, iar cererea de chemare în judecată a Primăriei mun. Chișinău a fost admisă parțial. A fost declarat nul ordinul de repartiție nr. 006230 din 02 noiembrie 1998, eliberat în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 24/72 din 15 octombrie 1998, lui Caraman Leustin cu familia, soția Caraman Valentina și fiul Caraman Dumitru, pentru apartamentul 44 din str. XXXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău. A fost dispusă evacuarea lui Caraman Leustin cu familia, soția Caraman Valentina și fiul Caraman Dumitru din apartamentul 44 din str. XXXXXXXX, 98/1, mun. Chișinău. A fost declarat nul bonul de repartiție nr. 049223 din 27 noiembrie 1990, eliberat în baza deciziei Preturii sect. Centru, mun. Chișinău (Comitetul Executiv Raional Lenin a orașului Chișinău) nr. 12/2.3 din 27 noiembrie 1990 lui Caraman Leustin cu familia, pentru apartamentul nr. 21 din str. A.

XXXXXXX, 98, mun. Chișinău. A fost respinsă ca neîntemeiată cerința Primăriei mun. Chișinău privind declararea nulă a contactului de investiții nr. 45, înregistrat la Organul Cadastral Teritorial Chisinau la 07 august 2001, încheiat între Asociația Agro - Industrială „Victoria” și Șoimu Veaceslav în privința apartamentului nr. 20 din str. A. XXXXXXXX, 98, mun. Chișinău și evacuarea lui Șoimu Veaceslav din acest apartament.

Prin decizia din 21 iunie 2007 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Caraman Leustin a fost respins, fiind menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 27 februarie 2008 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Caraman Leustin și Caraman Valentina, fiind menținute decizia din 21 iunie 2007 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 17 iulie 2006 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 16 februarie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Caraman versus Republica Moldova (cererea nr. 49937/08), prin care a constatat că, Guvernul a susținut că reclamantii nu invocaseră în fața instanțelor naționale prescrierea dreptului la acțiune al Primăriei mun. Chișinău.

Curtea a considerat că afirmația Guvernului echivalează cu o excepție a neepuizării căilor de atac naționale. Ea a notat că, din apelul depus de către reclamantii și din recursul lor la Curtea Supremă de Justiție, rezultă că ei au formulat în mod expres argumentul privind tardivitatea acțiunii Primăriei mun. Chișinău. Elementele de care Curtea dispunea nu i-a permis să concluzioneze, iar din deciziile pronunțate în această cauză de către instanțele naționale nu rezultă că argumentul respectiv ar fi fost ridicat prin încălcarea normelor procedurale aplicabile în această cauză. Prin urmare, Curtea a respins excepția Guvernului.

În plus, constatând că această plângere nu este nici în mod vădit nefondată, nici inadmisibilă din vreun alt motiv menționat la Articolul 35 din Convenție, Curtea a declarat-o admisibilă.

Totodată, Curtea a reamintit că Articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a examina în mod eficient motivele, argumentele și probele invocate de către părți (a se vedea, printre multe altele, Perez v. Franța [MC], nr. 47287/99, § 80, CEDO 2004-I, și Loupas v. Grecia, nr. 21268/16, § 37, 20 iunie 2019). De asemenea, ea a reamintit jurisprudența sa constantă, potrivit căreia acest Articol obligă instanțele să își motiveze deciziile sale. Întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată în lumina circumstanțelor fiecărei cauze. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procedura judiciară poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (a se vedea, printre multe altele, Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia, nr. 78108/14, § 71, 25 februarie 2020 și cauzele citate în aceasta).

În prezenta cauză, Curtea a observat de la început că, având în vedere circumstanțele cauzei, respectarea termenului de prescripție era una dintre chestiunile esențiale care trebuiau examinate de către instanțele naționale și că acest aspect avea un impact decisiv la soluționarea cauzei (a se compara cu Ruiz Torija v. Spania, 9 decembrie 1994, § 30, Seria A nr. 303-A). În cazul în care instanțele ar fi constatat că acest argument era întemeiat, ele ar fi trebuit să respingă acțiunea Primăriei mun. Chișinău împotriva reclamantilor. În acest sens, Curtea a reamintit

că respectarea criteriilor de admisibilitate pentru introducerea unei acțiuni este un aspect important al dreptului la un proces echitabil (Dacia S.R.L. v. Moldova, nr. 3052/04, § 75, 18 martie 2008, și Nichifor v. Republica Moldova, nr. 52205/10, § 28, 20 septembrie 2016).

Prin urmare, Curtea a considerat că argumentul reclamanților privind tardivitatea acțiunii necesita un răspuns specific și explicit. Cu toate acestea, instanțele naționale au omis să facă acest lucru, fiind imposibil de determinat dacă ele pur și simplu au neglijat acest argument sau dacă au intenționat să-l respingă și, în această ultimă ipoteză, care erau motivele în acest sens (a se compara cu Ruiz Torija, pre-citată, § 30, Lebedinschi v. Republica Moldova, nr. 41971/11, § 35, 16 iunie 2015, Nichifor v. Republica Moldova, nr. 52205/10, § 30, 20 septembrie 2016, și Covalenco v. Republica Moldova, nr. 72164/14, § 26, 16 iunie 2020).

Considerentele de mai sus au fost suficiente pentru a-i permite Curții să concluzioneze că procesul național nu a fost echitabil. Prin urmare, a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

Totodată, Curtea a considerat că nu este necesar să se pronunțe separat în privința admisibilității și a fondului celorlalte plângeri invocate de către reclamanți (pentru o abordare similară, a se vedea Eze v. România, nr. 80529/13, § 65, 21 iunie 2016, și Michał Korgul v. Polonia, nr. 36140/11, § 59, 21 martie 2017).

În cele din urmă, Curtea a hotărât că a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și că nu este necesar să examineze admisibilitatea și fondul celorlalte plângeri. De asemenea, a hotărât: a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamanților, în termen de trei luni, suma de 3600 EUR (trei mii șase sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută la această sumă, pentru prejudiciul moral, care trebuie convertită în moneda Statului reclamat la rata aplicabilă la data transferului; b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la executarea hotărârii, va fi achitată o penalitate adițional sumei de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale. Restul pretențiilor pentru satisfacție echitabilă au fost respinse (<http://agent.gov.md/wp-content/uploads/2021/05/CARAMAN-v.-MDA-RO.pdf>).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că, o hotărâre judecătorească, în care se constată o încălcare a drepturilor fundamentale a persoanei, garantate de Constituție și de Convenție, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repare consecințele astfel încât să restabilească atât cât e posibil situația existentă înaintea încălcării.

În conformitate cu art. 453 alin. (6) din Codul de procedură civilă, în cazul în care o hotărâre examinată anterior în apel și în recurs a fost supusă revizuirii, cauza se trimite, după admiterea cererii de revizuire, la rejudecare.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide oportunitatea reexaminării cauzei în ordine de recurs întru verificarea în detaliu a pretențiilor formulate de participanții la proces prin prisma probelor administrate, dând apreciere acestora în coroborare cu prevederile legislației naționale, cât și a celei internaționale.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite

cererea de revizuire, de a casa decizia instanței de recurs și de a reține cauza în instanța de recurs pentru rejudecarea recursului.

În conformitate cu art. 269-270, art. 449 lit. h), art. 452 și art. 453 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite cererea de revizuire depusă de Caraman Leustin și Caraman Valentina, prin intermediul avocatului Moraru Daniela.

Se casează decizia din 27 februarie 2008 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria mun. Chișinău către Caraman Leustin, Caraman Valentina, Caraman Dumitru, Asociația Agro - Industrială „Victoria”, Șoimu Veaceslav, BC „Victoriabank” SA, cu privire la declararea nulă a ordinului de repartiție, a contractului de investiții și evacuare, și cererea de chemare în judecată a BC „Victoriabank” SA către Caraman Leustin, Caraman Valentina, Caraman Dumitru cu privire la evacuarea forțată fără acordarea altui spațiu locativ, și la acțiunea reconvențională a lui Șoimu Veaceslav împotriva Primăriei mun. Chișinău, Asociația Agro - Industrială „Victoria” și Caraman Leustin cu privire la declararea nulă a bonului de repartiție, și se reține cauza în procedura Curții Supreme de Justiție pentru rejudecarea recursului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari,

Victor Burduh